

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

**Sprawozdanie o pomocy publicznej udzielonej w sektorze
rolnictwa lub rybołówstwa w Rzeczypospolitej Polskiej
w 2023 r.**

Warszawa, sierpień 2024 r.

WSTĘP

Sprawozdanie o pomocy publicznej udzielonej w sektorze rolnictwa lub rybołówstwa w Rzeczypospolitej Polskiej w 2023 r., zwane dalej „sprawozdaniem”, stanowi wykonanie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702), zgodnie z którym minister właściwy do spraw rolnictwa, na podstawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie i informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym, opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów sprawozdanie zawierające wyniki monitorowania pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie w roku poprzednim, w szczególności dane dotyczące wielkości, form i przeznaczenia pomocy publicznej, a także ocenę skutków udzielonej pomocy w sferze konkurencji.

Sprawozdanie zawiera dane pochodzące ze sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie i informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym, przekazywanych przez podmioty udzielające pomocy publicznej w 2023 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 2017 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu takiej pomocy (Dz. U. poz. 120, z późn. zm.). Wartość pomocy wskazywana w ww. sprawozdaniach i informacjach jest przedstawiana w postaci ekwiwalentu dotacji brutto, obliczanego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. z 2018 r. poz. 461).

Za dzień udzielenia pomocy przyjmuje się dzień, w którym podmiot ubiegający się o pomoc publiczną nabył prawo do uzyskania tej pomocy, w szczególności jest to dzień zawarcia umowy lub dzień wydania decyzji. Oznacza to, że wartość udzielonej pomocy w danym roku nie zawsze jest tożsama z wartością poniesionych wydatków lub zmniejszenia wpływów do budżetu w danym roku, gdyż pomoc może dotyczyć okresów przyszłych.

Zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej podmiotami udzielającymi pomocy publicznej są organy administracji publicznej oraz inne podmioty, które są uprawnione do udzielania pomocy publicznej, w tym przedsiębiorcy publiczni, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 22 września 2006 r. o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 2205).

Pomoc może być udzielana przez podmioty, którymi są:

- 1) ministrowie – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Minister Finansów;
- 2) agencje wykonawcze: Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa;
- 3) Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 4) prezesi wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 5) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 6) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- 7) Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 8) dyrektorzy izb administracji skarbowej, naczelnicy urzędów skarbowych oraz naczelnicy urzędów celno-skarbowych;
- 9) marszałkowie województw;
- 10) wojewodowie;
- 11) starostowie powiatów;
- 12) wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast;
- 13) przedsiębiorcy publiczni;
- 14) regionalni dyrektorzy ochrony środowiska oraz dyrektorzy parków narodowych;
- 15) Komendanci Ochotniczych Hufców Pracy;
- 16) Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego.

Definicję pomocy publicznej określono w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. C 326 z 26.10.2012, str. 47, z późn. zm.), który stanowi: „z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”.

Pomoc publiczna w sektorze rolnictwa lub rybołówstwa może być udzielana w następujących formach:

- 1) dotacji;
- 2) ulg i zwolnień podatkowych;
- 3) pożyczek i kredytów udzielanych na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;
- 4) poręczeń i gwarancji udzielanych na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;
- 5) dopłat do oprocentowania kredytów bankowych;
- 6) zaniechania poboru podatku, odroczenia terminu jego zapłaty, rozłożenia na raty podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę oraz umorzenia zaległości podatkowej lub odsetek za zwłokę, lub opłaty prolongacyjnej;
- 7) umorzenia lub zaniechania poboru należności albo odraczania lub rozkładania na raty płatności

należności stanowiących środki publiczne;

- 8) zbycia lub oddania do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku.

Zgodnie z wymogami Komisji Europejskiej, dotyczącymi sporządzania sprawozdania z pomocy publicznej, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 140 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE – Polskie wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 4, str. 3), rodzaj zgłaszanych danych można przedstawiać według:

- 1) *wydatków* – udzielonych dotacji lub utraconych dochodów budżetowych w związku z ulgami, zwolnieniami lub umorzeniami;
- 2) *zobowiązań* – podjętych zobowiązań z tytułu danego programu pomocowego;
- 3) *budżetu* – zaplanowanych na dany program pomocowy wydatków ze środków budżetowych, w przypadku braku możliwości uzyskania faktycznych danych o wydatkach lub podjętych zobowiązaniach.

Komisja wyróżnia cztery kategorie form pomocy.

Kategorie te są oznaczone literami: A, B, C i D, a następnie cyframi: 1 lub 2, oznaczającymi odpowiednio pomoc budżetową (tj. dotację) lub ulgę podatkową oraz literę wskazującą element pomocy.

Pierwsza kategoria – A – obejmuje pomoc przekazywaną w całości beneficjentowi. Kategoria ta dzieli się na dwie grupy: pomoc z budżetu (A1) oraz pomoc w ramach systemu podatkowego lub systemu zabezpieczenia społecznego (A2). Do tej kategorii zalicza się: dotacje, refundacje, zwolnienia z podatku i opłat publicznych, zaniechanie poboru podatku, umorzenia podatku i odsetek, oddanie mienia do korzystania, a także zbycie mienia na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku.

Druuga kategoria – B – obejmuje pomoc w formie udziału kapitałowego (np. wniesienie kapitału do spółki lub konwersja wierzytelności na akcje lub udziały).

Trzecia kategoria – C – obejmuje transfery finansowe w formie preferencyjnych pożyczek i dopłat do oprocentowania kredytów bankowych dla banków (C1) lub odroczenia, rozłożenia terminu zapłaty podatku lub opłaty (C2).

Czwarta kategoria – D – obejmuje gwarancje i poręczenia kredytowe.

Dane zawarte w sprawozdaniu są danymi z lipca 2024 r.

Pomoc w 2023 r. była udzielana na podstawie m.in. następujących aktów prawnych:

- 1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.);

- 2) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 października 2017 r. w sprawie szczegółowych przesłanek odroczenia, rozłożenia na raty lub umorzenia należności Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz trybu postępowania w tych sprawach (Dz. U. poz. 2116);
- 3) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz. 1170, z późn. zm.);
- 4) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 sierpnia 2022 r. w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania wsparcia na wymianę słupów nośnych impregnowanych kreozotem na plantacjach chmielu w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. z 2024 r. poz. 308);
- 5) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania wsparcia na wymianę pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. poz. 1830, z późn. zm.);
- 6) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061);
- 7) ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 589, z późn. zm.);
- 8) ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 477);
- 9) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1075);
- 10) ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1176);
- 11) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70, z późn. zm.);
- 12) ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1948);
- 13) ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2024 r. poz. 90);
- 12) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.);
- 13) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.);
- 14) ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2298);
- 15) ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 295);
- 16) ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2024 r. poz. 596);
- 17) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie

- na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1931, z późn. zm.);
- 18) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 587, z późn. zm.);
 - 19) rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1);
 - 20) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 stycznia 2009 r. w sprawie refundacji składek na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1502, z późn. zm.);
 - 21) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom (Dz. U. z 2020 r. poz. 1581);
 - 22) rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1330, z późn. zm.);
 - 23) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.);
 - 24) ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324, z późn. zm.);
 - 25) ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1542);
 - 26) ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079);
 - 27) ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego z 14 marca 2003 r. (Dz. U. 2024 poz. 441);
 - 28) ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2140);
 - 29) ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o wsparciu finansowym armatorów śródlądowych, Funduszu Żeglugi Śródlądowej i Funduszu Rezerwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 503);
 - 30) ustawy z dnia 2 września 2022 r. o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Odrze (Dz. U. z 2023 r. poz. 1392);
 - 31) ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.);
 - 32) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2024 poz. 497).

ROLNICTWO

Stosownie do postanowień Traktatu Akcesyjnego uznano w okresie 3 lat od dnia akcesji za pomoc istniejącą w rozumieniu art. 108 ust. 1 TFUE wszystkie środki pomocy, które obowiązywały w dniu akcesji. Komisja Europejska po przekazaniu przez Rzeczpospolitą Polską (RP) wykazu obowiązujących form pomocy opublikowała ten wykaz.

Po upływie okresu przejściowego (od dnia 1 maja 2007 r.) RP była obowiązana do dostosowania istniejących form pomocy do zasad określonych m.in. w wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007–2013. Od 2014 r., po uwzględnieniu okresu przejściowego, obowiązują następujące przepisy:

- 1) rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1, z późn. zm.);
- 2) wytyczne w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich (Dz. Urz. UE C 485 z 21.12.2022, str. 1);
- 3) wytyczne Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014–2020 (Dz. Urz. UE C 204 z 01.07.2014, str. 1, z późn. zm.);
- 4) rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1, z późn. zm.);
- 5) rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1408/2013”.

W 2023 r. w sektorze rolnictwa udzielono pomocy *de minimis* w wysokości **80 196 351,54 euro**. Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/316 z dnia 21 lutego 2019 r. zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 1408/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE LI 51 z 22.02.2019, str. 1) limit krajowy wynosi 295 932 125,00 euro. Limit krajowy ustalony na lata 2021–2023 został w pełni wykorzystany w dniu 19 października 2023 r.¹⁾

¹⁾ Dane na temat wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* na dzień 19 października 2023 r. pochodzą z obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 października 2023 r. w sprawie wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie. (M.P. poz. 1173).

W obwieszczeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie wykazywane są dane narastająco według stanu na dany dzień. Przedstawiona w sprawozdaniu kwota pomocy *de minimis* za 2023 r. uwzględnia również nadesłane korekty.

Pomoc *de minimis* w rolnictwie, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013, była udzielana w 2023 r. przez następujące podmioty:

Lp.	Nazwa podmiotu udzielającego pomocy	Kwota w euro
1.	organy jednostek samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta)	9 719 035,63
2.	marszałkowie województw	15 984,04
3.	województwie	26 938,88
4.	starostowie, w tym dyrektorzy urzędów pracy	539 526,97
5.	naczelnicy urzędów skarbowych	8 179 317,56
6.	powiatowi lekarze weterynarii (powiatowe inspektoraty weterynarii)	1 340,93
7.	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz prezesi wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	16 286 970,50
8.	Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	40 449 102,79
9.	Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa	3 446 968,37
10.	Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	44 740,48
11.	Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	1 072 744,95
12.	Komendanci Ochotniczych Hufców Pracy	326 914,02
13.	pozostałe	86 766,42
	razem:	80 196 351,54

Poza pomocą *de minimis* w 2023 r. udzielono pomocy publicznej w sektorze rolnictwa w kwocie:

- 1) 0 tys. zł (wykazane jako budżet),
- 2) **801 208** tys. zł (wykazane jako zobowiązania),
- 3) **15 321 297** tys. zł (wykazane jako wydatki).

Pomoc w podziale na kategorie pomocy wynosi:

- 1) kategoria A – **16 122 505** tys. zł,
- 2) kategoria B – 0 tys. zł,
- 3) kategoria C – 0 tys. zł,
- 4) kategoria D – 0 tys. zł.

W ramach kategorii A (pomoc przekazywaną w całości beneficjentowi) udzielono pomocy na kwotę:

16 122 505 tys. zł.

Pomoc ta została udzielona przez:

1. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w kwocie: **845 320 tys. zł** w ramach następujących programów:
 - a) SA.107026 (SA.52145, SA.39562) dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą 628 040 tys. zł,
 - b) SA.108925 (SA.42332) dotacje przedmiotowe dla rolnictwa 96 428 tys. zł,
 - c) SA.41772 dofinansowanie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt 118 486 tys. zł,
 - d) SA.109010 pomoc dla sektora hodowli alpak i drobiu 2 366 tys. zł.

2. Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w kwocie: **12 574 647 tys. zł** w ramach następujących programów:
 - a) E 61/2004 zalesianie użytków rolnych V i VI klasy bonitacyjnej 24 053 tys. zł,
 - b) E 70/2004 pomoc w spłacie kredytów inwestycyjnych w rolnictwie i przetwórstwie rolno-spożywczym i usługach dla rolnictwa 627 tys. zł,
 - c) E 71/2004 pomoc w implementacji projektów inwestycyjnych w rolnictwie dotyczących nowych technologii produkcyjnych dostarczających produkty wysokiej jakości 25 023 tys. zł,
 - d) E 72/2004 kredyty na zakup ziemi rolnej 2 699 tys. zł,
 - e) E 73/2004 kredyt na zakup ziemi dla założenia lub wyposażenia gospodarstwa rodzinnego 2 675 tys. zł,
 - f) E 74/2004 kredyt na inwestycje dokonane przez osoby, które nie ukończyły 40 lat 62 190 tys. zł,
 - g) E 78/2004 kredyt w ramach programu sektorowego przemysłu mleczarskiego 22 tys. zł,
 - h) E 80/2004 kredyt na wyposażenie lub utworzenie gospodarstwa rolnego w ramach programu osiedlenia rolnego na ziemi uprzednio posiadanej przez Skarb Państwa 6 tys. zł,
 - i) E 81/2004 kredyt na inwestycje przewidziane w sektorze rolnym, przetwórstwa rolnego lub usług przez grupy producentów 223 tys. zł,

- j) SA.101493 pomoc dla producentów świń w celu zapobiegania szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń 19 tys. zł,
- k) SA.102168 wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych objęte PROW 2014–2020 4 104 tys. zł,
- l) SA.102555 pomoc na dofinansowanie zakupu w okresie od dnia 1 września 2021 r. do dnia 15 maja 2022 r. nawozów mineralnych innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez 250 tys. zł,
- m) SA.103549 pomoc dla gospodarstw rolnych w związku ze stratami spowodowanymi w 2021 r. przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne 338 tys. zł,
- n) SA.104088 wsparcie na wymianę słupów nośnych impregnowanych kreozotem na plantacjach chmielu” w ramach inwestycji A1.4.1. 36 920 tys. zł,
- o) SA.104211 wsparcie na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcuchów dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu 98 554 tys. zł,
- p) SA.104212 wsparcie na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcuchów dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu 26 476 tys. zł,
- q) SA.104213 wsparcie na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcuchów dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu 2 142 992 tys. zł,
- r) SA.105785 pomoc dla producentów świń w celu zapobiegania szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń 7 380 tys. zł,
- s) SA.106480 pomoc dla producentów pszenicy i kukurydzy w związku z wojną w Ukrainie 713 239 tys. zł,
- t) SA.107273 dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych producentom rolnym, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy 2 035 112 tys. zł,
- u) SA.107274 pomoc dla producentów pszenicy 2 184 900 tys. zł,
- v) SA.107307 dopłata do nawozów mineralnych 2 835 715 tys. zł,
- w) SA.108164 pomoc dla producentów świń 441 331 tys. zł,
- x) SA.108198 dopłaty do powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany w plonie głównym dla producentów rolnych 147 198 tys. zł,
- y) SA.108281 pomoc w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich 108 142 tys. zł,
- z) SA.108283 dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych 21 060 tys. zł,
- aa) SA.108355 dopłaty do oprocentowania kredytów zaciągniętych przez podmiot prowadzący działalność w zakresie obrotu materiałem siewnym roślin rolniczych 158 778 tys. zł,
- za) SA.108440 (SA.40667) program pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów

- na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych, w których wystąpiły szkody spowodowane przez grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej 211 tys. zł,
- zb) SA.108441 młodzi rolnicy – częściowa spłata kapitału kredytu 1 894 tys. zł,
- zc) SA.108635 dopłaty do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji w związku z suszą 159 tys. zł,
- zd) SA.108721 dopłaty dla podmiotów prowadzących działalność w zakresie obrotu lub skupu kukurydzy 230 797 tys. zł,
- ze) SA.109199 (SA.46689), SA.(105114) dotacja na wyrównanie szkód w uprawach rolnych lub szklarniach i tunelach foliowych spowodowanych wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych innych niż susza 83 794 tys. zł,
- zf) SA.109217 pomoc dla producenta rolnego, który w 2022 r. lub w 2023 r. przynajmniej raz nie otrzymał zapłaty za sprzedaną kukurydzę od podmiotów prowadzących skup i obrót zbożami 22 989 tys. zł,
- zg) SA.109486 pomoc dla producentów zbóż i nasion oleistych 567 634 tys. zł,
- zh) SA.109706 dotacja na wyrównanie szkód w uprawie owocujących drzew owocowych, uprawie owocujących krzewów owocowych lub truskawek w wysokości co najmniej 30% i mniej niż 70%, spowodowanych wystąpieniem w 2023 przymrozków wiosennych, gradu lub huraganu 37 892 tys. zł,
- zi) SA.109734 pomoc dla producenta rolnego, który w 2023 r. nie otrzymał zapłaty od odbiorcy za wyprodukowane zgodnie z umową kalafiora lub brokoły 1 067 tys. zł,
- zj) SA.109775 pomoc dla producenta malin, któremu zagraża utrata płynności finansowej w związku z agresją Rosji na Ukrainę 35 600 tys. zł,
- zk) SA.110004 (SA.104214), (SA.105114) wsparcie na wymianę pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych w ramach inwestycji A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności 403 850 tys. zł,
- zl) SA.40666 (obecnie SA.108441) młodzi rolnicy – częściowa spłata kapitału kredytu 3 710 tys. zł,
- zm) SA.40667(SA.108440) dopłaty do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji rolnej oraz odtworzenie środków trwałych 2 556 tys. zł,
- zn) SA.40668 (SA.108283) dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych 30 022 tys. zł,
- zo) SA.52070 (SA.51829) program pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018r. suszy lub powodzi 7 tys. zł,

- zp) SA.57804 (SA.55378) program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi 83 tys. zł,
- zq) SA.55963 pomoc w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich 32 762 tys. zł,
- zr) SA.62598 poddziałanie 8.5: wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska objęte PROW 2014–2020 1 415 tys. zł,
- zs) SA.62622 pomoc na rzecz zbierania, transportu i usuwania padłych zwierząt 37 797 tys. zł,
- zt) SA.62807 poddziałanie 8.1: wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych objęte PROW 2014–2020 382 tys. zł,

3. Organy jednostek samorządu terytorialnego w kwocie: **2 682 020 tys. zł** w ramach następujących programów:

- a) SA.40223 (SA.106524) ulga inwestycyjna w podatku rolnym 20 241 tys. zł,
- b) SA.102886 (SA.39937 zm. SA.58653) zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego w produkcji rolnej z uwzględnieniem stawki minimalnej określonej w dyrektywie Rady 2003/96/WE) 1 739 659 tys. zł,
- c) SA.106500 ulga inwestycyjna w podatku rolnym dla dużych przedsiębiorstw (gospodarstw rolnych) 18 tys. zł,
- d) SA.106524 ulga inwestycyjna w podatku rolnym 93 072 tys. zł,
- e) SA.107026 dopłaty do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowe refinansowanie odszkodowań należnych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę (reasekuracja) 628 040 tys. zł,
- f) SA.107291 pomoc na zmniejszenie kosztów zakupu oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej 184 190 tys. zł,
- g) SA.107506 wypłata rekompensat z Funduszu Ochrony Rolnictwa z tytułu braku zapłaty za sprzedane produkty rolne podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny 16 800 tys. zł.

4. Ministra Finansów w kwocie: **15 829 tys. zł**, w ramach następujących programów:

- a) SA.63022 zwolnienie z podatku akcyzowego wyrobów gazowych wykorzystywanych do celów opałowych w hodowli ryb 32 tys. zł.,
- b) SA.63026 zwolnienie z podatku akcyzowego wyrobów gazowych do celów opałowych 15 797 tys. zł.

5. Prezesa Zarządu Łódzkiej Strefy Ekonomicznej w kwocie: **4 689 tys. zł**, w ramach programu:
- a) SA.109932 pomoc indywidualna dla Arctic Navigations Sp. z o.o. 4 689 tys. zł.

W ramach kategorii B, C i D nie udzielono pomocy.

Szczegółowy wykaz form, przeznaczenia i kwot pomocy udzielonej przez poszczególne instytucje sektora finansów publicznych stanowi załącznik do sprawozdania.

RYBOŁÓWSTWO

W sektorze rybołówstwa pomoc udzielana była na podstawie następujących regulacji wspólnotowych:

- 1) Komunikatu Komisji – Wytyczne do analizy pomocy państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE C 217 z 02.07.2015, str. 1, z późn. zm.);
- 2) rozporządzenia Komisji (UE) 2022/2473 z dnia 14 grudnia uznającego niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE. L. 327 z 21.12.2022, str. 82);
- 3) rozporządzenia Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 369 z 24.12.2014, str. 37, z późn. zm.); okres obowiązywania tego rozporządzenia do 31 grudnia 2022 r. Jednak zgodnie z przepisem przejściowym, okres udzielania programów pomocowych w ramach tego rozporządzenia został wydłużony o 6 miesięcy, tj. do 31 czerwca 2023 r.;
- 4) rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem Komisji (UE) nr 717/2014”.

W 2023 r. udzielono pomocy *de minimis* w wysokości **810 637,33** euro, co stanowi 1,96 % limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* określonej dla RP w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 717/2014 na poziomie 41 330 000 euro. Wykorzystanie łącznej kwoty pomocy *de minimis* w rybołówstwie w okresie trzech lat (tj. od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 19 października 2023 r.) na dzień 19 października 2023 r. wynosiło 788 067,09 euro²⁾, co stanowiło 1,91 % limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* określonej dla sektora rybołówstwa w Polsce. W obwieszczeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie wykazywane są dane narastająco według stanu na dany dzień. Przedstawiona w sprawozdaniu kwota pomocy *de minimis* za 2023 r. uwzględnia również nadesłane korekty.

²⁾ Dane na temat wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* na dzień 19 października 2023 r. pochodzą z obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 października 2023 r. w sprawie wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie. (M.P. poz. 1173).

W 2023 r. nie udzielono pomocy publicznej w ramach wyłączeń grupowych na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz programów pomocowych na podstawie wytycznych do analizy pomocy państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

Pomoc *de minimis* w rybołówstwie, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 717/2014, była udzielana w 2023 r. przez następujące podmioty:

Lp.	Organ przyznający pomoc	Kwota w euro
1.	organy jednostek samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta)	26 836,12
2.	starostowie, w tym dyrektorzy urzędów pracy	21 810,82
3.	naczelnicy urzędów skarbowych	31 116,01
4.	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz prezesi wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	38 759,08
5.	Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	572 131,45
6.	Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa	99 359,69
7.	Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	7 040,78
8.	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	13 583,38
	Razem:	810 637,33

POMOC HORYZONTALNA

Na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.04.2014, str. 1, z późn. zm.) jest udzielana pomoc horyzontalna, czyli pomoc udzielana na określony cel, tj. dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. Pomoc taka jest udzielana również w sektorze rolnictwa oraz rybołówstwa.

Pomoc jest udzielana przez Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w ramach programu **SA.64119 (2021/X)** – Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. W sektorze rolnictwa oraz rybołówstwa pomoc była udzielona na **kwotę 7 276 tys. zł** oraz w ramach programu na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych.

OCENA UDZIELONEJ POMOCY W SFERZE KONKURENCJI

Definicja pomocy publicznej została określona w art. 107 ust. 1 TFUE.

Z informacji Komisji Europejskiej wynika, że o stopniu wpływu pomocy publicznej na konkurencję decydują następujące czynniki:

- 1) przeznaczenie pomocy – za pomoc najbardziej zagrażającą konkurencji uznana jest pomoc sektorowa i pomoc na restrukturyzację. Uznaje się, że pomoc horyzontalna ma najmniejszy wpływ na konkurencję, np. pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw;
- 2) wielkość beneficjenta – uznaje się, że im większy beneficjent pomocy, tym większy jest jego udział w rynku i większe zagrożenie dla zakłócenia dla konkurencji;
- 3) wielkość pomocy – im większa udzielona pomoc, tym większe zagrożenie dla konkurencji;
- 4) sektor, w którym beneficjent pomocy prowadzi działalność – w zależności od rodzaju rynku, na którym działa beneficjent pomocy – pomoc udzielona beneficjentowi pomocy może stanowić większe lub mniejsze zagrożenie dla konkurencji.

Z uwagi na to, że w sektorze rolnictwa działa wiele drobnych podmiotów, udzielenie nawet niewielkiej wielkości pomocy może wpłynąć na ich pozycję względem pozostałych podmiotów. Dlatego przed przyjęciem programów pomocy krajowej warunki udzielenia tej pomocy są szczegółowo analizowane, aby nie wywołać zakłóceń konkurencji.

Wielkość udzielonej pomocy publicznej	2021 r. (w mln zł)	2022 r. (w mln zł)	2023 r. (w mln zł)	zmiana w % (2023/2022)
sektor rolnictwa				
– budżet	0	0	0	0
– zobowiązania	474,10	385,20	801,21	208
– wydatki	2 593,22	5 900,59	15 321,29	259,66
sektor rybołówstwa				
– budżet				
– zobowiązania	0	0		0
– wydatki				
Pomoc horyzontalna rolnictwo i rybołówstwo				
– zobowiązania	4,780	6,207	7,276	117,22

Opracowano na podstawie danych ze sprawozdań przesyłanych do MRiRW.

W roku 2023, podobnie jak w roku 2022, stosowanym instrumentem pomocy była grupa A – dotacje i ulgi podatkowe.

Przedstawione w sprawozdaniu kwoty wydatków nie mogą być równoważne wydatkom budżetu państwa wykazanym w sprawozdaniach z wykonania budżetu państwa w 2023 r. z uwagi na fakt, że:

- 1) wielkość pomocy wykazywana jest w dniu jej udzielenia jako ekwiwalent dotacji brutto;
- 2) pomoc publiczna udzielana jest nie tylko ze środków budżetu państwa, ale także ze środków będących w dyspozycji jednostek i instytucji zaliczanych do sektora finansów publicznych.

Następujące programy stanowią największy udział w pomocy publicznej w ostatnich latach
(zestawienie lat 2020–2023)

		2020 r. (w mln zł)	2021 r. (w mln zł)	2022 r. (w mln zł)	2023 r. (mln zł)
1	Zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego w produkcji rolnej – wypłacany przez jednostki samorządu terytorialnego ze środków będących w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi program SA.102886 (wcześniejszy program SA.39937, N 92/2006, NN 40/2006) SA.58653)	1 151,167	1 151,781	1 264,961	1 739,659
2	Dotacje przedmiotowe dla rolnictwa: na dofinansowanie kosztów postępu biologicznego w produkcji roślinnej, zwierzęcej oraz rolnictwa ekologicznego i ochrony roślin wypłacane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi program SA.108925 (wcześniejszy program SA.42332)	86,634	90,517	102,422	96,428
3	Dofinansowanie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt realizowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi program SA.41772 (wcześniejszy program E47/2004)	93,663	355,951	190,693	118,486
4	Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą program SA.107026 (wcześniejszy program SA.39562, zm. SA.47824, SA.45148, SA.52145, N 260/05, N 591/06, N 17/2007, N 296/08)	391,876	549,506	759,480	628,040
5	SA.104213 inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcuchów dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	0	0	0	2 142,992
6	SA.106480 pomoc dla producentów pszenicy i kukurydzy w związku z wojną w Ukrainie	0	0	0	713,239
7	SA.107273 dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych producentom rolnym, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy	0	0	0	2 035,112
8	SA.107274 pomoc dla producentów pszenicy	0	0	0	2 184,900
9	SA.108164 pomoc dla producentów świń	0	0	0	441,331
10	SA.108721 dopłaty dla podmiotów prowadzących działalność w zakresie obrotu lub skupu kukurydzy	0	0	0	230,797
11	SA.109486 pomoc dla producentów zbóż i nasion oleistych	0	0	0	567,634
12	SA.110004 (SA.104214, SA.105114) wsparcie na wymianę pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych w ramach Inwestycji	0	0	0	403,850

	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności				
13	SA.107307 dopłata do nawozów mineralnych	0	0	0	2 835,715

Opracowano na podstawie danych ze sprawozdań przesyłanych do MRiRW.

**Załącznik
do Sprawozdania
o pomocy publicznej udzielonej w sektorze
rolnictwa lub rybołówstwa
w Rzeczypospolitej Polskiej w 2023 r.**

Wykaz form, przeznaczenia i kwot pomocy udzielonej przez poszczególne instytucje sektora finansów publicznych:

1. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udzielił pomocy publicznej w ramach następujących programów:
 - a) E 61/2004 zalesianie użytków rolnych V i VI klasy bonitacyjnej 24 053 tys. zł, (liczba beneficjentów 309),
 - b) E 70/2004 pomoc w spłacie kredytów inwestycyjnych w rolnictwie i przetwórstwie rolno-spożywczym i usługach dla rolnictwa 627 tys. zł,
 - c) E 71/2004 pomoc w implementacji projektów inwestycyjnych w rolnictwie dotyczących nowych technologii produkcyjnych dostarczających produkty wysokiej jakości 25 023 tys. zł,
 - d) E 72/2004 kredyty na zakup ziemi rolnej 2 699 tys. zł,
 - e) E 73/2004 kredyt na zakup ziemi dla założenia lub wyposażenia gospodarstwa rodzinnego 2 675 tys. zł,
 - f) E 74/2004 kredyt na inwestycje dokonane przez osoby, które nie ukończyły 40 lat 62 190 tys. zł,
 - g) E 78/2004 kredyt w ramach programu sektorowego przemysłu mleczarskiego 22 tys. zł,
 - h) E 80/2004 kredyt na wyposażenie lub utworzenie gospodarstwa rolnego w ramach programu osiedlenia rolnego na ziemi uprzednio posiadanej przez Skarb Państwa 6 tys. zł,
 - i) E 81/2004 kredyt na inwestycje przedsięwzięte w sektorze rolnym, przetwórstwa rolnego lub usług przez grupy producentów 223 tys. zł,
 - j) SA.101493 pomoc dla producentów świń w celu zapobiegania szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń 19 tys. zł, (liczba beneficjentów 7),
 - k) SA.102168 wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych objęte PROW 2014–2020 4 104 tys. zł, (liczba beneficjentów 132),
 - l) SA.102555 pomoc na dofinansowanie zakupu w okresie od dnia 1 września 2021 r. do dnia 15 maja 2022 r. nawozów mineralnych innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez 250 tys. zł, (liczba beneficjentów 40),
 - m) SA.103549 pomoc dla gospodarstw rolnych w związku ze stratami spowodowanymi w 2021 r. przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne 338 tys. zł, (liczba beneficjentów

- 3),
- n) SA.104088 wsparcie na wymianę słupów słupów nośnych impregnowanych kreozotem na plantacjach chmielu” w ramach inwestycji A1.4.1. 36 920 tys. zł, (liczba beneficjentów 156),
 - o) SA.104211 wsparcie na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcuchów dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu 98 554 tys. zł,
 - p) SA.104212 wsparcie na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcuchów dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu 26 476 tys. zł (liczba beneficjentów 3),
 - q) SA.104213 wsparcie na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcuchów dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu 2 142 992 tys. zł (liczba beneficjentów 8 135),
 - r) SA.105785 pomoc dla producentów świń w celu zapobiegania szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń 7 380 tys. zł (liczba beneficjentów 539),
 - s) SA.106480 pomoc dla producentów pszenicy i kukurydzy w związku z wojną w Ukrainie 713 239 tys. zł (liczba beneficjentów 65 502),
 - t) SA.107273 dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych producentom rolnym, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy 2 035 112 tys. zł (liczba beneficjentów 78 057),
 - u) SA.107274 pomoc dla producentów pszenicy 2 184 900 tys. zł (liczba beneficjentów 113 655),
 - v) SA.107307 dopłata do nawozów mineralnych 2 835 715 tys. zł (liczba beneficjentów 345 666),
 - w) SA.108164 pomoc dla producentów świń 441 331 tys. zł (liczba beneficjentów 27 711),
 - x) SA.108198 dopłaty do powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany w plonie głównym dla producentów rolnych 147 198 tys. zł (liczba beneficjentów 52 523),
 - y) SA.108281 pomoc w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich 108 142 tys. zł,
 - z) SA.108283 dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych 21 060 tys. zł (liczba beneficjentów 96),
 - aa) SA.108355 dopłaty do oprocentowania kredytów zaciągniętych przez podmiot prowadzący działalność w zakresie obrotu materiałem siewnym roślin rolniczych 158 778 tys. zł (liczba beneficjentów 370),
 - za) SA.108440 (SA.40667) program pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów

- na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych, w których wystąpiły szkody spowodowane przez grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej 211 tys. zł (liczba beneficjentów 11),
- zb) SA.108441 młodzi rolnicy – częściowa spłata kapitału kredytu 1 894 tys. zł (liczba beneficjentów 22),
- zc) SA.108635 dopłaty do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji w związku z suszą 159 tys. zł (liczba beneficjentów 2),
- zd) SA.108721 dopłaty dla podmiotów prowadzących działalność w zakresie obrotu lub skupu kukurydzy 230 797 tys. zł (liczba beneficjentów 767),
- ze) SA.109199 (SA.46689, SA.105114) dotacja na wyrównanie szkód w uprawach rolnych lub szklarniach i tunelach foliowych spowodowanych wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych innych niż susza 83 794 tys. zł (liczba beneficjentów 8 406),
- zf) SA.109217 pomoc dla producenta rolnego, który w 2022 r. lub w 2023 r. przynajmniej raz nie otrzymał zapłaty za sprzedaną kukurydzę od podmiotów prowadzących skup i obrót zbożami 22 989 tys. zł, (liczba beneficjentów 460),
- zg) SA.109486 pomoc dla producentów zbóż i nasion oleistych 567 634 tys. zł, (liczba beneficjentów 48 057),
- zh) SA.109706 dotacja na wyrównanie szkód w uprawie owocujących drzew owocowych, uprawie owocujących krzewów owocowych lub truskawek w wysokości co najmniej 30% i mniej niż 70%, spowodowanych wystąpieniem w 2023 przymrozków wiosennych, gradu lub huraganu 37 892 tys. zł, (liczba beneficjentów 6 140),
- zi) SA.109734 pomoc dla producenta rolnego, który w 2023 r. nie otrzymał zapłaty od odbiorcy za wyprodukowane zgodnie z umową kalafiora lub brokoły 1 067 tys. zł, (liczba beneficjentów 339),
- zj) SA.109775 pomoc dla producenta malin, któremu zagraża utrata płynności finansowej w związku z agresją Rosji na Ukrainę 35 600 tys. zł, (liczba beneficjentów 18 020),
- zk) SA.110004 (SA.104214, SA.105114) wsparcie na wymianę pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych w ramach Inwestycji A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności 403 850 tys. zł (liczba beneficjentów 32 072),
- zl) SA.108441 (SA.40666) (2015/XA) młodzi rolnicy – częściowa spłata kapitału kredytu 3 710 tys. zł, (liczba beneficjentów 43),
- zm) SA.40667 (SA.108440) dopłaty do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji

- rolnej oraz odtworzenie środków trwałych 2 556 tys. zł, (liczba beneficjentów 125),
- zn) SA.108283 (SA.40668) dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych 30 022 tys. zł, (liczba beneficjentów 222),
- zo) SA.52070 (SA.51829) program pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi 7 tys. zł, (liczba beneficjentów 1),
- zp) SA.57804 (SA.55378) program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi 83 tys. zł, (liczba beneficjentów 2),
- zq) SA.55963 pomoc w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich 32 762 tys. zł,
- zr) SA.62598 poddziałanie 8.5: wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska objęte PROW 2014–2020 – 1 415 tys. zł, (liczba beneficjentów 266),
- zs) SA.62622 pomoc na rzecz zbierania, transportu i usuwania padłych zwierząt 37 797 tys. zł,
- zt) SA.62807 poddziałanie 8.1: wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych objęte PROW 2014–2020 382 tys. zł, (liczba beneficjentów 13),

2. Organy jednostek samorządu terytorialnego udzieliły pomocy publicznej w ramach następujących programów:

- a) SA.40223 (SA.106524) ulga inwestycyjna w podatku rolnym 20 241 tys. zł, (liczba beneficjentów 1 358),
- b) SA.102886 (SA.39937 zm. SA.58653) zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego w produkcji rolnej z uwzględnieniem stawki minimalnej określonej w dyrektywie Rady 2003/96/WE) 1 739 659 tys. zł,
- c) SA.106500 ulga inwestycyjna w podatku rolnym dla dużych przedsiębiorstw (gospodarstw rolnych) 18 tys. zł (liczba beneficjentów 1),
- d) SA.106524 ulga inwestycyjna w podatku rolnym 93 072 tys. zł (liczba beneficjentów 4 748),
- e) SA.107026 dopłaty do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowe refinansowanie odszkodowań należnych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę (reasekuracja) 628 040 tys. zł (liczba beneficjentów 208 576),
- f) SA.107291 pomoc na zmniejszenie kosztów zakupu oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej 184 190 tys. zł (liczba beneficjentów 1 168 489),
- g) SA.107506 wypłata rekompensat z Funduszu Ochrony Rolnictwa z tytułu braku zapłaty

za sprzedane produkty rolne podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny 16 800 tys. zł (liczba beneficjentów 450).

3. Minister Finansów udzielił pomocy publicznej w ramach następujących programów:
 - a) SA.63022 zwolnienie z podatku akcyzowego wyrobów gazowych wykorzystywanych do celów opałowych w hodowli ryb 32 tys. zł., (liczba beneficjentów 4),
 - b) SA.63026 zwolnienie z podatku akcyzowego wyrobów gazowych do celów opałowych 15 797 tys. zł. (liczba beneficjentów 43).

4. Prezes Zarządu Łódzkiej Strefy Ekonomicznej udzielił pomocy publicznej w ramach programu:
 - a) SA.109932 pomoc indywidualna dla Arctic Navigations Sp. z o.o. 4 689 tys. zł.

5. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi udzielił pomocy publicznej w ramach następujących programów:
 - a) SA.107026 (SA.52145) (SA.39562) dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą 628 040 tys. zł,
 - b) SA.108925 (SA.42332) dotacje przedmiotowe dla rolnictwa 96 428 tys. zł, (liczba beneficjentów 115),
 - c) SA.41772 dofinansowanie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt 118 486 tys. zł, (liczba beneficjentów 793),
 - d) SA.109010 (2023/N) pomoc dla sektora hodowli alpaki i drobiu 2 366 tys. zł, (liczba beneficjentów 4).